

GỢI Ý ĐÁP ÁN ĐỀ SỐ 15

PHẦN	CÂU	NỘI DUNG	ĐIỂM
I		ĐỌC HIỂU	4,0
	1	Số chữ trong các dòng không bằng nhau là dấu hiệu xác định bài thơ được viết theo thể thơ: Tự do .	0,5
	2	Hình tượng trung tâm của văn bản: Anh hùng Nguyễn Văn Trỗi	0,5
	3	- Biện pháp tu từ: Đối lập (“<i>đã chết</i>” >< “<i>sống mãi</i>”). - Tác dụng: + Về nghệ thuật: Tạo ấn tượng mạnh về hình ảnh người anh hùng và mối quan hệ đối chọi giữa “<i>sống</i>” và “<i>chết</i>”. + Về nội dung: Khẳng định cái chết của anh Nguyễn Văn Trỗi không phải dấu chấm hết, mà là sự bất tử, trở thành sức mạnh lí tưởng trong lòng nhân dân. + Về tình cảm, thái độ: Thể hiện niềm cảm phục, tự hào và tôn vinh của nhà thơ đối với người anh hùng, biến nỗi đau mất mát thành niềm tin bất diệt, trở thành sức mạnh quật khởi.	1,0
	4	Hình ảnh “<i>Máu kêu máu</i>” và “<i>Lửa kêu lửa</i>”: - “<i>Máu kêu máu</i>”: Cái chết của anh đã khơi dậy lòng căm thù giặc, thúc giục mọi người còn sống tiếp tục đấu tranh vì sự nghiệp Cách mạng vĩ đại của đất nước. - “<i>Lửa kêu lửa</i>”: Sự hi sinh của anh đã đốt lên ngọn lửa của muôn triệu trái tim, tạo ra sức mạnh đấu tranh của dân tộc. ⇒ Hai hình ảnh đều là biểu tượng khẳng định sự bất tử của người anh hùng Nguyễn Văn Trỗi, biến sự hi sinh của cá nhân trở thành nguồn sức mạnh tập thể.	1,0

	5	- Khái quát: Bài thơ “<i>Hãy nhớ lấy lời tôi</i>” của Tố Hữu ca ngợi anh hùng Nguyễn Văn Trỗi, người chiến sĩ đã hi sinh vì độc lập, tự do của Tổ quốc. Hình tượng Nguyễn Văn Trỗi hiện lên như biểu tượng của lòng yêu nước, tinh thần quả cảm và lý tưởng sống cao đẹp, sống vì Tổ quốc, chết cũng vì Tổ quốc. - Bài học: Là thế hệ trẻ hôm nay, em nhận thấy mình cần xây dựng lý tưởng sống đúng đắn, biết sống có mục tiêu, có trách nhiệm, cống hiến cho xã hội và đất nước. Cần rèn luyện bản lĩnh, học tập tốt, nuôi dưỡng tinh thần yêu nước và ý chí vươn lên, để trở thành người có ích, góp phần làm giàu và bảo vệ quê hương. - Lí giải: Vì một lý tưởng sống cao đẹp sẽ giúp con người có hướng đi đúng, biết vượt qua khó khăn và sống ý nghĩa hơn. Lý tưởng sống vì cộng đồng và đất nước chính là ngọn lửa giúp tuổi trẻ trưởng thành, mạnh mẽ và đáng tự hào.	1,0
II		VIẾT	6,0
	1	Viết đoạn văn (khoảng 200 chữ) làm rõ cảm hứng bi tráng được thể hiện qua hình tượng trung tâm trong đoạn trích phần Đọc hiểu	2,0
		<i>a. Đảm bảo cấu trúc đoạn văn nghị luận:</i> HS có thể triển khai theo nhiều cách: diễn dịch, quy nạp, phối hợp,...	0,25
		<i>b. Xác định đúng vấn đề nghị luận.</i> Cảm hứng bi tráng được thể hiện qua hình tượng trung tâm là anh hùng Nguyễn Văn Trỗi.	0,25
		<i>c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm</i> HS có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần giới thiệu được vấn đề nghị luận, nêu rõ lí do và quan điểm của bản thân, hệ thống luận điểm chặt chẽ, lập luận thuyết phục, sử dụng dẫn chứng thuyết phục.	1,0

	Sau đây là một hướng gợi ý: + Cảm hứng bi tráng trong tác phẩm vừa là bi thương khi anh Trỗi ra đi, vừa là sự hùng tráng vì sự bất tử của người hùng dân tộc. + Bi thương: Anh hùng Nguyễn Văn Trỗi ra đi khi tuổi đời còn rất trẻ, nỗi đau được gợi qua hình ảnh “<i>khép chặt đôi môi</i>”, “<i>máu kêu máu</i>”, “<i>lửa kêu lửa</i>”. + Hùng tráng: Dù chết, anh Trỗi vẫn “<i>còn sống mãi</i>”, tên tuổi bất tử với non sông. Lời hô “<i>Hãy nhớ lấy lời tôi</i>” trở thành lời hiệu triệu mạnh mẽ đến mọi người con yêu Tổ quốc. ⇒ Sự hòa quyện giữa bi - tráng thể hiện niềm tự hào, khí phách dân tộc, cái chết không phải kết thúc mà rực sáng vẻ đẹp anh hùng. Kết luận: Khẳng định sự bất tử hình tượng Nguyễn Văn Trỗi, cảm hứng bi tráng biến anh thành biểu tượng cho sức mạnh tinh thần dân tộc. Hướng dẫn chấm: - Phân tích đầy đủ, sâu sắc: 1,0 điểm. - Phân tích chưa đầy đủ hoặc chưa sâu: 0,5 điểm – 0,75 điểm. - Phân tích chung chung, sơ sài: 0,25 điểm.	
	d. Chính tả, ngữ pháp Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt. Hướng dẫn chấm: Không cho điểm nếu bài làm có quá nhiều lỗi chính tả, ngữ pháp.	0,25
	e. Sáng tạo: Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ.	0,25
2	Bác Hồ căn dặn: “Các Vua Hùng đã có công dựng nước, Bác cháu ta phải cùng nhau giữ lấy nước”. Bằng một bài văn (khoảng 400 chữ), hãy trình bày suy nghĩ của em về cách thể hiện lòng biết ơn của thế hệ trẻ đối với sự hi sinh của những người đi trước.	4,0

	a. <i>Đảm bảo cấu trúc bài văn nghị luận.</i> Mở bài giới thiệu vấn đề nghị luận, thân bài triển khai vấn đề nghị luận, kết bài khái quát lại vấn đề.	0,5
	b. <i>Xác định đúng vấn đề nghị luận.</i> Cách thể hiện lòng biết ơn của thế hệ trẻ đối với sự hy sinh của những người đi trước.	0,25
	c. <i>Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm</i> HS có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần giới thiệu được vấn đề nghị luận, nêu rõ lí do và quan điểm của bản thân, hệ thống luận điểm chặt chẽ, lập luận thuyết phục, sử dụng dẫn chứng thuyết phục. Sau đây là một hướng gợi ý: Mở bài: Giới thiệu câu nói của Bác Hồ, từ đó nhấn mạnh thái độ của thế hệ trẻ hôm nay cần thể hiện lòng biết ơn xứng đáng với những sự hy sinh ấy. Thân bài: (1) Giải thích: - Giải thích nhận định của Bác Hồ: nhắc nhở mỗi người dân Việt Nam, đặc biệt là thế hệ trẻ, phải tiếp nối truyền thống cha ông, đoàn kết và có trách nhiệm giữ gìn, bảo vệ và xây dựng đất nước. - Lòng biết ơn: sự trân trọng, ghi nhớ và đền đáp công lao to lớn của người đi trước. - Những người đi trước: Là những anh hùng, liệt sĩ, thế hệ cha anh đã ngã xuống hoặc cống hiến hết mình để bảo vệ độc lập, tự do, hạnh phúc cho dân tộc, bảo vệ những giá trị chung tốt đẹp của Việt Nam. (2) Bàn luận: - Nguyên nhân của sự biết ơn những người đi trước: + Nhờ sự hy sinh máu xương của cha anh, thế hệ sau mới có thể sống trong những ngày tháng độc lập, hoà bình để học tập, lao động, sống hạnh phúc. + Đây là đạo lý “<i>Uống nước nhớ nguồn</i>”, một truyền thống tốt đẹp của dân tộc, là cội nguồn sức mạnh tinh thần, giúp thế hệ trẻ hiểu về quá khứ, tự hào về dân tộc	2,5

	và có định hướng đúng đắn cho tương lai. + Hành động quên đi quá khứ và sự hy sinh của cha anh là tự đánh mất gốc rễ của chính mình. - Cách thể hiện lòng biết ơn: + Biết ơn trong nhận thức và tưởng nhớ: Chủ động học tập, tìm hiểu về lịch sử hào hùng của dân tộc, tôn trọng và tham gia các hoạt động tri ân như thấp nền, thăm viếng nghĩa trang liệt sĩ, giúp đỡ các gia đình chính sách. + Biết ơn trong hành động ở hiện tại: - Nỗ lực học tập và rèn luyện: Trang bị kiến thức, kỹ năng để trở thành những công dân có ích, sẵn sàng cống hiến cho công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong thời đại mới. - Sống có trách nhiệm: Sống có lý tưởng, có hoài bão, có trách nhiệm với bản thân, gia đình và xã hội, đấu tranh chống lại các tiêu cực, tệ nạn. - Quảng bá và bảo vệ: Tích cực lan tỏa những giá trị tốt đẹp, hình ảnh của đất nước, con người Việt Nam và sẵn sàng bảo vệ nền tảng tư tưởng, lịch sử của dân tộc trước những luận điệu xuyên tạc. (3) Phản đề, mở rộng: - Phê phán lối sống vô trách nhiệm, vô nghĩa, chỉ chạy theo hưởng thụ cá nhân, thiếu lý tưởng dẫn đến hành động vô nghĩa, gây tắc nghẽn sự phát triển của tập thể. - Lý tưởng cần sự góp mặt của hành động, cần hiện thực hóa trong từng hành động, từng suy nghĩ mỗi ngày. Kết bài: Khẳng định lại ý nghĩa của lòng biết ơn không phải là những lời nói suông mà là một quá trình được chứng minh bằng hành động sống, học tập và cống hiến mỗi ngày. Mỗi người trẻ cần ý thức được trách nhiệm của mình, biến lòng biết ơn thành động lực để sống xứng đáng, góp phần viết tiếp những trang sử vẻ vang của dân tộc, làm cho sự hy sinh của thế hệ cha anh trở nên ý nghĩa và bất tử. Hướng dẫn chấm: - Phân tích đầy đủ, sâu sắc: 2,5 điểm.	
--	--	--

		- Phân tích chưa đầy đủ hoặc chưa sâu: 1,0 điểm – 2,0 điểm. - Phân tích chung chung, sơ sài: 0,25 điểm – 0,5 điểm.	
		d. Chính tả, ngữ pháp Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt.	0,25
		e. Sáng tạo: Bài viết có giọng điệu riêng; cách diễn đạt sáng tạo, văn phong trôi chảy.	0,5
ĐIỂM TOÀN BÀI THI: I + II = 10 điểm			